

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer Torat šefat 'ever

Cassvan, Lazar

רזעילא, ןבתכ

Bucuresci, 1885

Lectia LII. Prepozițiunile (ספיה תולמ)

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-7869

הֲאֵנִכִי? Câte odată lipsește semnul de întrebare și se cunoaște din înțelesul frazei.

Observ.

1. Unele adverbe se întrebuințează ca prepozițiuni sau conjuncțiuni după înțelesul frazei. - 2. Mai multe adverbe primesc sufixe הכנויים. Declinațiunea lor vezi în *Tabela vorbelor* (לוח המלות) pagina 92.

Deprindere:

Căutați în Biblie 30 de adverbe, sau verbe cu semnificațiune adverbială, și arătați la adverbele de ce clasă sunt. — Întrebați adverbele: הַכְנוּיִם cu sufixele אֵיךְ, אֵינִי, אֵיךְ, אֵיךְ, אֵיךְ.

LECTIA LII.

Prepozițiunile (מלות תיחס)

Prepozițiunile arată în genere *locul*, unde se face ce-va sau o *direcțiune*, ele mai pot arăta și *timpul*, *modul* și *causa* și se deosebesc de adverbe între atăt, că acestea stău fără substantiv, pe cînd prepozițiunile au pe lingă ele și un substantiv.

Cea mai mare parte a prepozițiunilor sunt de originar *substantive*, ca d. p. לְפָנַי (înaintea), בְּתוֹךְ, תוֹךְ (în mijloc, între) מֵחוּץ (afară), מֵעַבְרָה, בְּעַבְרָה (dincolo, dincoace) și a. — Mai toate prepozițiunile primesc sufixele הכנויים; ele sunt: עַל (pe, peste, asupra), מֵעַל (de pe, pe deasupra), אֶצֶל (lângă), בֵּין (între), תַּחַת (de desubt, în loc), נֶגֶד מוֹל נֶכַח, לְעֵמֶת, (în față, înainte, către, aproape, lângă, față), לְקִרְבָּה (înaintea, spre întîmpinare),

מִפְּנֵי (dinainte), עַל-פְּנֵי (pe față, pe deasupra față), אַחֲרָי (inapoi, îndărăt), אֶת, עִם (cu, lângă, împreună, la) בְּעֵד (prin, pentru), אֲדוֹת, בְּגִלְלִי, בְּעֵבֹר, עַל-אֲדוֹת, לְמַעַן (pentru, din cauza), עַקֵּב (in urmă. pentru ca), אַחֲרֵי אַחֲרָי (după, după ce), אֶל (la), מִן (de la, din), etc. Apoi mai sunt și literele מִ, לִ, מִי, כִּי, הִי, כִּי, נִי, יִ, מִי sau cu un substantiv stau ca prepozițiuni, și anume; בְּ (in, prin, cu, pentru), כִּי (1) (că, intocmai), לְ (2) (la, de, drept), מִן (3) (din, de la, decât). — (Despre declinațiunea prepozițiunilor vezi לֹחַ הַמַּלּוֹת.)

Observ.

1. Mai multe prepozițiuni se întrebuințează ca adverbe.
2. Unele substantive devin prepozițiuni puiindu-li-se literele מִבֵּית, לְפִי sau כְּפִי (prin) בְּיָד (inainte, precum: מִבֵּית (i-nauntru) etc.
3. Prepozițiunea לִ inaintea substantivelor se înlocuiește adese-

1) Literele בִּ, כִּי inaintea unui שׂוּא primesc un חֲרִיק (Vezi lecția VI.): בְּמֵאֵד, בְּמַעַט, לְכַתֵּב, și când vin inaintea unui יִ cu שׂוּא, acest שׂוּא se pierde d. p. לִיהוּדָה, בְּיָמֵי, בְּיָמֵי; ear inaintea unui שׂוּא primește vocala aceluia, d. p. בְּאֶשֶׁר, בְּאָמַר. שׂוּא מְרַכֵּב inaintea בְּחָרִי (excepționat אֱלֹהִים, unde לִ כִּי primesc un צִירָה și חֲטָף de subt אֵ cade: בְּאֱלֹהִים, בְּאֱלֹהִים, לְאֱלֹהִים; cât despre לִ כִּי cu הִי הִירִיעָה vezi observ. la lecția XXXVIII.

- 2.) לִ inaintea unui infinit. לָתֵת: קָמַץ שׂוּא fără קַל primește לָתֵת, ear inaintea אָמַר primește צִירָה: לָאמַר
- 3.) מַעֲשׂוֹת: צִירָה se punctuază cu מַעֲשׂוֹת

ore printr'un 'ה in urma, când arată o *direcțiune*, d. p. אֶרְצָהּ (in la țara), i. l. d. לְאֶרֶץ și tot așa מִצְרַיִם, חוּרֵיבָה, יָמָה, אֶסּוּנָה נְגִבָה etc. Acest ה se număște ה *locativ*.

LECTIA LIII.

Conjuncțiunile (מלות החבור)

Conjuncțiunile se impart după întrebuințarea lor sintactică în 6 clase: a) *Impreunătoare*, cari unesc membrele unei prepozițiuni sau prepozițiuni întregi ună cu altă, d. p. אֶף (și, chiar), (* גַּם-גַּם (atât cât), sau וְ (despre punctațiunea lui וּ vezi mai departe), b) *Adversative*, când o parte a prepozițiunei sau o prepozițiune întreagă este opusă celei l'alte, d. p. אֵלֶּם, כִּי-אֵם, אֶפְסָם, אֵלֶּם, בְּלִתִּי, וְלִתִּי, אֶפְסָם, כִּי-אֵם, אֵלֶּם (numai, dar, însă, totuși, ci, decât, într'adevăr. afară numai, ci numai). c) *Disjunctive*, cari fac despartire între membrele unei prepozițiuni sau între prepozițiuni întregi, d. p. אִם אוּ (ori, sau). d) *Condițiionale*, când conjuncțiunea arată o condițiune, d. p. כִּי אֵם (dacă, când), אִם-אִז (dacă — atunci), כִּי-עֲתָה לֹו-אִז (de — căci atunci —) לֹו-אִז (de n'ar. fie — atunci). Cuvântul אֵם la un jurământ insemnează o negațiune, d. p. אֵם (ca oamenii aceștia se nu vadă țara cea frumoasă). e) *Causative*, cari arată o relațiune între *cauză* (motiv sau] scop) și *urmare*, d. p. יֵעַן (fiind că, de ori-ce), עַל כֵּן, לְכֵן (de aceea, pentru această), אַחֲרֵי (după ce), כִּי (fiinca, căci), אֲשֶׁר (pentru ca)

*) גַּם inaintea sau după o negare insemnează : *nicî*.